

TRIBUNA ELECTORALA

Scola – quo vadis?

DA BARLA CAHANNES, CANDIDADA DA LA PCD PER LA REGENZA GRISCHUNA

En discuors cun scolastas e scolasts, denton era cun geniturs sai jeu adina puspei constatar ch'ei regia ina gronda malcuntenientscha envers la politica actuala da scola. Quella malcuntenientscha sebase savens sin ina disfidonza envers la politica da scola ver-tenta.

teress per nos affons e lur futur ston ins anflar cheu sliigiaziuns curaschusas ed empermettentas. Gest en quei grau sto ins reponderar e differenziar da ruidien la situaziun dils examens d'admissiun en las scolas medias sco era mirar che la scola grischuna possi tener petg en cumparegliaziun cun auters cantuns svizzers.

Las classas d'introducziun ein surtut per scolars cun difficultads d'emprender e difficultads el svilup personal in impurtont instrument per far il pass d'access en scola. Quei instrument s'audi da mantener e promover vinavon. Dad ina integraziun cumpleta da scolars cun grondas miserias entochen impediments da spert en la classa ordinaria sto ins desister. Ei descha gest ord quei motiv da mantener e promover las classas pinguas integradas sco instrument da promoziun. E cheu dess ei per franc aunc d'optimar in bien ton potenzial. Giuvenils ch'impedeschan l'instrucziun a ferma moda e maniera ein d'instruir en classas da time-out. Oravontut eis ei d'obligar ils geniturs da surprendre responsabladad. Exempels ord auters cantuns muos-san che la formaziun da geniturs sustegn fermein il svilup digl affon pertuccau.

Savens vegn plidau da «medemas schanzas». Per biars politichers d'educaziun e formaziun muntan medemas schanzas a mintgin il medem. Per mei munta «medemas schanzas» – a mintgin quei ch'el basegna. Aschia obtengan tut ils affons las pussevladads adequatas e corrispundentas.

Dalla magistraglia vegn adina pretendiu dapli, e quei senza porscher ad ella el medem mument agid ni mieds per descargiar ella dad auters pensums. Savens audel jeu che la magistraglia sesenti persula – gie laschada amiez liug. Di per di vegnien dapli damondas e pensums da nossa societad delegai alla scola. Problems socials e grondas diversitads culturalas engrevgieschan il menaschi da scola adina pli fetg. Per la scolasta ni per il scolast eis ei gest en situaziun cun problems da famiglia grev d'anflar ils cunfins dui per tener ina certa distanza. Leutier vegnan novaziuns e refuormas sco l'introducziun da novs lungatgs jasters ni l'integraziun d'affons cun basegns specials che muntan in engaschi e lavur supplementara per la magistraglia.

nuot sch'ils mediatur dalla materia da scola – pia la magistraglia – ein buca perschuidi dalla caussa. La politica d'educaziun e formaziun sto midar sia metoda da comunicar cun la magistraglia. Il sbob dalla lescha da scola – uss avon maun – sto vegnir discutau intensivamein culs gremis cumpigliai – cheutier s'auda la magistraglia. Aschia sto ins entscheiver!

Co va ei culs affons? Schegie che biars politichers d'educaziun e formaziun snegan e cum-battan quei, constateschel jeu adina puspei che gest ils affons cun bia talents e surtut quels che s'adatte-schan e che secuntegnan correctamein – vegnan en la realitad alla cuorta. Las classas da scola vegnan adina pli heterogenas e las scolastas ed ils scolasts drovan cheutras adina dapli temps e forzas per affons che sedeportan ni secuntegnan mal sco era per tals cun gronds deficits dalla materia – lu ei quei ina consequenza logica. Livellar engiuviars ei en ina tala situaziun buca mo in fatg marginal. Igl ei realitad naven dall'em-prema classa primara tochen la davosa classa dil salem superiur. Ord in-

Per metter la scola sin buna via sto ins empruar da gudignar e crear la fidonza denter la magistraglia e las instituziuns ufficialas e politicas. Crear fidonza munta involver ed includer bia dapli ils representants dalla magistraglia en process da decisiun. Tuttas novaziuns e refuormas portan

KEYSTONE

Panaduz e Razén examineschan ina fusiun

■ (lq) Las duas vischnancas da Panaduz (davant) e Razén (dovos) examineschan ina fusiun. Tuttas duas vischnancas han in-

stallà ina cumissiun che vegn moderada dal cussegliaier Tino Zanetti. A Panaduz ha questa intenziun da la suprastanza

comunala evotgà blera critica, damai che la radunanza comunala na saja mai vegni-da consultada en chausa..

NOVITADS WWW.RTR.CH

Daners per viafier Engiadina-Vnuost

La regenza dal Tirolo dal sid ha sutscrit in decret per metter a disposiziun 630 000 francs per sclerir ina colliaziun da tren tranter l'Engiadina ed il Vnuost. Tenor infurmaziuns che la SO ha survegñ dal Tirolo dal sid duess quai esser la contribuziun tirolaisa per far ils studis da variantas. Quai areguard aspects economics d'in tunnel da colliaziun per la Viafier retica en Engiadina e la viafier dal Vnuost a Mals.

Examens da scola media

Il Grischun mida il sistem d'exa-mens per far la scola media. Il sistem nov vul las medemas premisas per tuts. Per tut ils scolars da la primara che vulan ir en scola media duai il medem sistem valair d'advent dal 2012, independent da lur lingua materna. La Lia Ruman-tscha n'è dentant betg cuntenta cun questa midada. Quest sistem da seleziun saja malgist per ils scolars rumantschs.

Solists indigens per l'opera Nabucco

Solistas e solists indigens sco Peter Gaillard, Ingrid Alexandre, Bettina Herrmann e Hubert Mirer surprendan rollas principalas da l'opera Nabucco da Giuseppe Verdi a Sursassa. L'interess per l'opera Nabucco para dad esser grond. 3 mais avant la premiera da l'opera a Sursassa èn dus terzs dals bigliets gia vendids, sco ins ha communitgà a la radunanza generala da Opera Viva.

Martgà da gasettas

La «Thurgauer Zeitung» va en mauns da la gruppa da medias NZZ. La NZZ cumpra la Thurgauer da la Tamedia. Persuenter survegn Tamedia las participaziuns a las gasettas regiunalas «Zürcher Unterländer», «Zürichsee Zeitung» e «Zürcher Oberländer».

Cussegliaier federal Didier Burkhalter ha preschentà ils projects da perscrutaziun favurisads.

KEYSTONE

Projects da perscrutaziun

La confederaziun investescha da 2010 fin 2013 30 milliuns francs l'onn en novs projects impurtants da scienza. Il cussegliaier federal Didier Burkhalter ha preschentà ier il program dal fond naziunal per ils proxims 4 onns, ina paletta vasta che re-

sguarda per exempel la biologia chemica u la basa sinoptica da malsognas psichicas. Ils otg projects centrals da perscrutaziun surpiglian las universitads da Berna, Geneva, Losanna e Turitg e las scolas politecnicas da Turitg (2) e Losanna (2).

L'AURA

Pli e pli sulegliv

Situaziun generala: Ina zona da pressiuon auta sur il nord da l'Atlantic influenzescha pli e pli l'aura en las Alps.

Oz: En il nord la damaun per part anc surtratg. Silsunter pli e pli sulegliv. Temperaturas suenter mezdì en fin 13 grads. Encunter saira singuls uradis. En il sid pli e pli sulegliv, temperaturas fin 16 grads

Prognosas: En il nord la sonda e la dumengia per gronda part sulegliv. Encunter saira eventual-main singuls uradis. Glindesdi e mardi probablamain aura variabla. En il sid la sonda sulegliv, la dumengia surtratg e singuls uradis. Glindesdi e mardi variabla.

